

చీకటి దీపాలు

“చీకటి . . .” అంటూ గుటకలో దీప్తమాల్
విప్పి మొదటి గ్లాసు భారీచేశాడు శేఖరం.
ఓపెన్ ఎయిర్ బార్లో కూర్చున్న మా చుట్టూ
ఎవరూ లేకపోవటం ఒక విశేషం. దానికీతోడు చల్లని

రాత్రి. పూలవాసలను వంచిపెడుతున్న బరువైన గాలి. విశ్వబాధాన్ని చీల్చకుంటూ అప్పుడప్పుడు "జావేద్" సంగీతం హాయిగా వినిపిస్తూంది.

"వెక్స్ నె రౌండ్ . . ." అన్నాను మరోసారి అతని గ్లాసు నింపే ఉద్దేశ్యంతో.

"లేదు, బ్రదర్. ఫార్మాలిటి . . . ఫార్మాలిటియే! నాకు అడపిల్లల్లా కొద్దికొద్దిగా సివీచేస్తూ తాగే అలవాటు లేదు. సారీ, మీరు కానివ్వండి." శేఖరం ఒకసారి నక్షత్రాలమాత్రం కనిపిస్తున్న ఆకాశాన్ని చూశాడు. "అసలే చేస్తున్నది చెడ్డపని. అందులో ఫార్మాలిటిన్ . . . వద్దతులు . . . దీన్నే మనం నాగరికత అంటాం . . ." విరక్తిగా తన గ్లాసు తనే నింపుకున్నాడు శేఖరం.

నేను అటు చూడవల్లు తల వంచుకున్నాను.

"పూర్వచారల్ని, పతివతల్ని, ముఖ్యంగా మహా పురుషుల్ని, వాళ్ల అదర్మల్ని ద్వేషించేవాణ్ణి. ఇప్పు డిప్పుడే చాలిమీద కాస్త నమ్మకం కలుగుతుంది." మళ్ళీ తనే అన్నాడు.

"ఇప్పుడిప్పుడే అంటే డిప్లమాట్ లాగిన తరువాత?"

"అహ . . . అనలు తాగుడే మొదలుపెట్టక ముందు. ఇప్పుడు నన్ను నేనే మహాపురుషుడను కుంటున్నాను. కాదంటావా?"

అనే రైర్యం లేదు. కైపులో తన్నిన తన్నవచ్చు.

"నువ్వెప్పుడయినా దేవుణ్ణి చూశావా?" చాలా తీవ్రంగా అడిగాడు.

"నువ్వు చూసిఉంటావ్, డిప్లమాట్ కన్న మరో మంచి సరుకు తాగినప్పుడు."

ఆ మాటతో శేఖరానికి తర్రున కోపం వచ్చింది.

"బ్రదర్, తాగినంతమాత్రాన అంత మంచకగా మాట్లాడటం బాగుండదు. నీకోక కథ చెబుతాను, ఏంటావా?"

"అది కవే అయితే నా కవసరంలేదు."

"దాన్ని నిజం అనడంకన్నా కవే అనడం మంచిది. నిజం అనుకుంటే నేను ఎక్కువ కాలం . . ." అతని గొంతులో జీర వినిపించింది.

"దిగులువడిపోతున్నావా? అయితే నువ్వు దేవుణ్ణి చూడలేదు."

"చూశాను కాబట్టే ఇంతకాలం బతికిఉన్నాను. ఈనాడు తాగినా నా లిమిట్స్ లో ఉంటున్నాను. కనీసం ఇతరులను గురించి ఆలోచించగలుగుతున్నాను."

"అయితే పూర్వం నీకా ఆలోచన లేదన్నమాట."

"నేనేకాదు, మనిషి అనేవాడు తనని గురించి తప్ప ఇంకెవరి గురించి ఆలోచించడు. అలా ఆలోచిస్తే ఈ ప్రపంచం ఇంత పురోగమించదు. ఈ రాజకీయాలు పుట్టవు."

"ఫిలాసఫీనుంచి పాలిటిక్సుకు జంప్ చేస్తున్నావా?"

"అయితే నా కథ వివాలనే ఇన్ ఫైట్ నీతో ఆరంభ మైందన్నమాట. ఈ కథ మామూలుగా ఉన్నప్పుడు చెప్పమంటే చెబుతాను. చెప్పడానికి మూడేకాదు, రైర్యం కావాలి. దాని తాలూకు షోకే వచ్చినప్పుడు తట్టుకోగల మనోబలం నాకు లేదు."

శేఖరం మరో గ్లాసు నింపుకొని సిగరెట్ వెలిగించాడు.

"కథ చెప్పేముందు ఇది దాదాపు లవ్ ఎఫైర్ లాంటి దంటే తేలిపోతుంది. దానిమీద సదభిప్రాయం ఉండదు. అనలు వన్నడిగితే అన్ని కథలూ ఒకలాగే

మనసులో వెలిగించుకున్న మమతాజ్యోతులు, వెలుగు కాంతుల బదులు, గాఢతిమిరాలను పంచి పెట్టడం బాధగా ఉంటుంది. అవే చీకటిదీపాలు. రక్తపంచి ఇచ్చిన ప్రతిస్థి మా తృప్తమాను రాలైతే, రక్తం కన్న విలువైన అసురాగా మృతాన్ని పంచి ఇచ్చిన పెన్నది ఏం కావాలి?

ఆరంభమవుతాయి. ప్రస్తుతం ఈ కథ ఎక్కడ మొదలుపెట్టాలో అర్థంకావలంలేదు. నే నామెను చూసినప్పుడా . . . ఆమె నన్ను చూసినప్పుడా? . . . ఆల్ రైట్ . . . సిపాయిల కలహం ఎప్పుడు జరిగి దంటే నేను చెప్పలేను. కాని ఆమెను చూసిన తేదీ చెప్పమంటే కరెక్ట్ గా చెప్పగలను. ఇప్పుడు నా వయస్సు ఎంత ఉంటుందంటావ్?"

"ముప్పై పైసెన . . ."

"ముప్పై రెండు. కథ జరిగి ఏడేళ్లయింది. అప్పుడు ఆమె వయస్సు ఇరవై ఏడు. అంటే, ఆమె నాకన్న పెద్దది . . ." ఒకసారి నా ముఖంలోకి చూసి మళ్ళీ ఆరంభించాడు. "నవ్వుకు. దీన్ని నేను లవ్ ఎఫైర్ అనడంలేదు. చాలామంది ఆ కలర్ ఇచ్చారు.

సిలాంటి మిత్రుడితో ప్లాట్ ఫారమ్ మీద వడిచిపోతున్న పుడు ఆమె కనిపించింది. నిజంగా తెల్లటి చీరలో . . . ఎటు వర్ణించడం చేతకాదుగాని, అప్పురసలా ఉంది. ఎవరని అడక్కుండానే ఆ ప్రాండు గడగడా నాలుగు తావులు ఆమెని గురించి చెప్పాడు. సారాంశం ఏమిటంటే, ఆమె భర్త ఆమెను వదిలేసి మరో పెళ్లి చేసుకున్నాడట . . . అంతే . . . ఆ వివరి మాటలే గుర్తున్నాయి.

ఎందుకు, ఎలా వదిలేశాడో నాకు తెలియదు. ఎంతసేపు ఆలోచించినా అంతుచిక్కలేదు. ఆమె జీవితంలో చిక్కని పీటలాంటి విషాదం పేరుకుందన్నమాట. పైకి మనిషిలా తిరుగుతున్నా ఆమె గుండెలో తేళ్ళూ, జెర్రులూ నివాసం ఏర్పరుచుకున్నాయి. రకరకాల భావాలతో దాదాపు రెండురోజులు గుక్కటిప్పుకోలేక పోయాను. మొత్తంమీద ఏదో ఆవేదన నా హృదయం మీద ముద్రవేసింది. నా మనస్సు చెబుతున్నది ఏనకుండా, ఆలోచించకుండా ఉండలేకపోతున్నాను."

"పూర్వం ఇతరులగురించి ఆలోచించేవాణ్ణి కాదన్నావ్?"

"చివరివరకూ ఏంటే నువ్వే ఒప్పుకుంటావు. మూడవరోజు మళ్ళీ అదే స్థలానికి వెళ్లాను. ఆరోజు వాన కురుస్తూంది. కాస్త పీకటిపడింది. అప్పుడే అటువేపు వస్తున్న ఆమెతో సాతాత్తుగా చూశాను. ఆ చిమ్మచీకట్ల పెద్ద వెలుగులా కనిపించింది.

"ఇక అప్పటినుంచి అక్కడే మకాం. రోజులూ, నెలలూ గడిచిపోయాయి . . . ఇది వన్ సైడెడ్ ఫ్లోరీ భాయ్ . . . రెండోవైపు కథ చెప్పలేను. అందుకే ఈ కథ ఎవరికీ చెప్పను." స్వగతలా చెప్పుకుపోతున్నాడు

శేఖరం. "ఒకరోజు ఉన్నట్టుండి ఒక ఆలోచన తట్టింది. ఆమె వెనకే నడిచి వెళ్లాను. కొంతదూరం వెళ్లి ఆమె లేడీస్ హాస్టల్ లో ప్రవేశించగానే నాకు కథ కాస్త అర్థమైంది. అంటే ఆమె లెక్చరర్ అన్న మాట. ఒంటరిగా జీవితం గడుపుతూ, కాలేజీలో ఉద్యోగం చేస్తూ ఈ హాస్టల్ వడిఉంటుందన్నమాట.

"మరునాడు అదే వేళకు మళ్ళీ అక్కడ తయారయ్యాను. ఈసారి ఆమె వెంట మరో అమ్మాయి ఉంది. ఆమెకన్న సన్నగా, నల్లగా ఉంటుంది. నిజానికి నలుపు అనడానికి వీల్లేదు. ఆమెవక్కన ఎవరు సుంచున్నా నల్లగానే కనిపిస్తారు.

"ఈసారి ఆమె దగ్గరగా వచ్చి ఒకసారి నాపైపు చూసి వెళ్లిపోయింది. ఆ చూపులో ఏమిందో, నా హృదయం కంపించిపోయింది. మరో గంటవరకూ అక్కణ్ణించి కడలలేకపోయాను. బహుశా నిన్నటి సంఘటన ఆమెకు బాధ కలిగించిఉంటుంది.

"ఇక ఆమెకులు వడే రైర్యం నాకు లేదు. ఆమె వచ్చే వేళకు పార్కులో కూర్చోని వెళ్తున్నప్పుడనించి చూసే వాణ్ణి . . . పత్తి రోగిని! ఎందు కలా చూడటం? అర్థమయ్యేదికాదు. ఒక్కక్షణంలో ఆమె దాటిపోయేది. మళ్ళీ ఆ క్షణంకోసం ఇరవై నాలుగు గంటలు అగాలి. ఏదో ఆందోళన నన్నూ, నా హృదయాన్నీ కలవరపరిచేది. గంటలతరబడి అలా కూర్చోని ఆలోచించేవాణ్ణి. నడక సాగిస్తే మైళ్ళు దాటేవాణ్ణి.

"ఒకరోజు రాత్రి అలా నడుస్తూ టెలిఫోన్ బూత్ దగ్గర అగాను. ఎందుకో ఆమెతో మాట్లాడా లనిపించింది. హాస్టల్ నంబర్ డై రెక్టర్ లో ఉంటుంది. అయితే ఆమె పేరు? . . . ఆలోచించాను . . . సరోజా? . . . లేదా భారతి? . . . సార్వతి . . . ఏది వోటికీ వస్తే అ."

"రింగ్ చేశాను. అవతల ఫోన్ ఎవరో ఎత్తారు . . . "హలో . . ." ఎవరో స్త్రీ కంఠం . . . గుండె దడదడలాడింది. "హలో . . . ఎవరు కావాలి?"

ఆమె ఎవరో నిద్రమతులో ఉన్నట్టుంది. మగతగా అంది. "సరోజ . . . అహ, భారతిగారు కావాలి . . ." అవతలనుంచి "ఏ భారతి?" అన్న ప్రశ్న వినిపించింది. "అదే... లెక్చరర్ గా పనిచేస్తూంటారు . . . మీ హాస్టల్ లోనే ఉంటారు . . ." కాస్తేపు నిశ్చలం.

మళ్ళీ మరో స్త్రీ కంఠం విసుగ్గా వినిపించింది. "ఎవరండి మీరు?" ఎవరన్న ఆమె ప్రశ్నకు ఏమని సమాధానం చెప్పగలను? "మీకేం కావాలి?" మరో ప్రశ్న. నాకేం కావాలో నాకే తెలియదు. "హలో . . . హలో . . ." ఇక నేను మాట్లాడాలి. "ఇది టెలిఫోన్ అయిపోయింది. టెలివిషన్ అయితే నే నెవరైంది చలుక్కున తెలిసిపోయేది." "మీ పేరు?" ఆమె స్వరంలో తీవ్రత ధ్వనించింది. "నా పేరు సోమశేఖర్." నిజం చెప్పాను. "ఎందుకు ఫోన్ చేశారు?" చాలా కోపంగా అంది. ఇదే ఆమె గొంతుయితే ఇంత కర్మశంకా ఉండదనే అభిప్రాయంతో లైన్ కట్ చేశాను.

"అప్పటినుంచి రోజు కోసారి టెలిఫోన్ ద్వారా తెలిసిన పేర్లతో తంటాలుపడటం మామూలయి పోయింది. ఎంత ప్రయత్నించినా సరైన రెస్పాన్సు రాలేదు.

"ఒకరోజు ఆమె వచ్చేవేళకు పార్కులో కూర్చున్నాను. నా వెనక ఒక స్త్రీ కంఠం వినిపించింది.

(తరువాయి 34 వ పేజీలో)

ఎస్. ఎస్. లాల్

(31 వ పేజీ తరుతాయి)

వెనక్కి తిరిగి చూశాను. అప్పుడప్పుడు ఆమెవెంట వచ్చే నల్లమ్మాయి కనిపించింది. ఆశ్చర్యాన్ని దిగమింగ లేక ఆలాగే నిలబడిపోయాను. “రేపు మా కాలేజీ యానివర్యరి . . . మీరు సాయంత్రం ఫంక్షనుకు రండి.” అలాగే అన్నట్లు తల ఊపాను. ఆమె గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగింది. “ఆగండి . . .” ఆమె ఆగింది. “మీ స్నేహితులారీ పేరు చెప్పగలరా?” ఆమె నన్నుగా నవ్వి “శారద” అంది. కొలంబను కొత్తఖండాన్ని కనుక్కున్నంత సంతోషంతో తల్చిబ్బయ్యాను. ‘శారద’ అని నాలో నేనే అనుకున్నాను మరోసారి. ఆ నల్లమ్మాయి వెళ్లిపోయింది.

“మరునాడు కాలేజీకి నాలుగింటికే వెళ్లిపోయాను. ఆమె కనిపిస్తుందని కళ్ళు చించుకొని చూశాను. ఎక్కడా ఆమె జాడలేదు. ఉపన్యాసాల తరవాత నాలుకాలు ఆరంభమయ్యాయి. నేను మా శ్రం నాలుకం చూడటంలేదు. ఇంతలో ఒక ముసలాయన నా భుజం మీద చెయ్యివేసి బయటికి రమ్మన్నాడు. ఎందుకో అర్థంకాక బయటికి వచ్చాను. నన్ను తిన్నగా ఒక గదికి, అంటే దాదాపు ఏకాంతస్థలానికి తీసుకు వెళ్లాడు. “కూర్చోండి” అన్నాడు. కూర్చున్నాను. “రోజూ మా హాస్టల్ కు ఫోన్ చేసేది మీరేనా?” “కాదు.” కచ్చితంగా అబద్ధం చెప్పాను. “అవునో, కాదో మీ మొహమే చెబుతూంది. ఇటువంటి పనులు మీలా చదువుకుంటున్నవారికి తగవు.” ఈసారి నిజంగా నా మొహం పాలిపోయింది. తరవాత పాఠశాలయణం అంతా తిరగిసి, నానాచివాట్లు పెట్టి బయటికి పంపేశాడు. తిన్నగా నా గదికి వెళ్లి చీకట్లో అలాగే కూర్చున్నాను. నిద్రపట్టడంలేదు. లైటు వెలిగించ దానికి భయంగా ఉంది. అతనన్న మాటలు గుండె దూసుకుపోతున్నాయి. తర్కవితర్కాలలో వడి కొట్టుకు పోతున్నాను. మళ్ళీ లేచి గదికి తాళంవెయ్యకుండానే హాస్టల్ వేపు వచ్చాను. బయట గూర్ఖా నిద్రపోతు న్నాడు. గోడవక్కన ఉన్న మామిడివెట్టు కొమ్మ పట్టుకొని వెమ్మడిగా రోపలికి దిగాను. నిర్మానుష్యంగా ఉంది. మేడమెట్లెక్కి అంచనాప్రకారం ఒక గది దగ్గరికి వచ్చాను. అది ఆమె గది అయిఉండాలి. రలుపు కొట్టేముందు ఒకసారి అగాను. జరిగిన సంఘటన తలుచుకొని ఉద్రేకంగా తలుపు కొట్టాను. కొద్ది క్షణాల్లో తలుపు తెరుచుకుంది. అదే తెల్లని చీరతో అప్పరసలా నా కెదురుగా నిలబడింది. వెనకనుంచి “ఎవరది?” అన్న మరో స్త్రీ కంఠం. ఆమె ఎవరో నన్ను దొంగ అనుకున్నట్లుంది. తలుపుదగ్గర నిల్చున్న శారదను వెనక్కి తిరిగి “ఎవరు నువ్వు?” గట్టిగా అరిచేసింది. ఇంతలో పక్కన ఉన్న తలుపులు తెరుచు కున్నాయి. నాకుకిందికిదిగే దారి దొరక్క పై అంతస్తుకు పారిపోయాను. కింద కల్లోలం ఆరంభమైంది. కేకలూ, అరుపులూ వినిపించసాగాయి. ప్రకమంగా పైనున్న గదులు తెరుచుకుంటున్నాయి. ఒక్కొక్క

గదినుంచి దయ్యళ్ళా ఇద్దరిద్దరు వస్తున్నారు. ఇక గత్యంతరం లేక పైవేళ్ళైన్ పట్టుకొని కిందికి దిగాలని ప్రయత్నించాను. నాలుగు అడుగులు దిగగానే కాలు జారింది. కొద్దిక్షణాల్లో నా చుట్టూ పెద్ద కోలాహలం.

“మరునాడు వస్తాండుగుంటలకు నాకు స్పృహ వచ్చింది. వెమ్మడిగా కళ్ళు తెరిచాను. మొట్టమొదట నా గదిలాగ కనిపించింది. తరవాత తెల్లని సీలింగ్, పైనుంచి తలకిందులుగా వేలాడుతున్న సీల్తైన్ బాటిల్స్, నర్సులూ కనిపించారు. “అదిగో, చూశావా తెలివి వస్తుంది.” ఒక స్త్రీ కంఠం మిపించింది. చుట్టూ చూశాను. ఔడవక్కన నల్లమ్మాయి కని పించింది. తరవాత శారద! నా కళ్ళు వేచే మమ్మల్కే పోయాను. వేసు కళ్ళు విప్పి పరిగ్గా చూశానో, లేదో శారద వెళ్లిపోయింది. నల్లమ్మాయికూడా వెనక్కి తిరిగింది. “ఆగండి . . .” అన్నాను. జరిగింది నే నడక్కుండానే ఆ అమ్మాయే చెప్పింది. “మీనల్ల రాత్రి చాలా గొడవ పడిపోయాం. మీరు భాషంపడవ్వు. అంత పైవింది కింద వడసరికి తలకు దెబ్బ తగిలి రక్తం చాలా పోయింది. మీవాళ్ళు ఎవరో, ఎక్కడున్నారో మాకు తెలియదు. ఉపయం డాక్టర్ కొత్తరక్తం ఇవ్వందే బతకడం కష్టం అన్నారు. అప్పుడు మా శారదే మీకు రక్తం ఇచ్చింది.” ఆ మాటలు వింటున్న నా కళ్ళు గిరగిరా తిరిగిపోయాయి. మళ్ళీ స్పృహ తప్పిపోయింది.

“నాలుగురోజులవరకూ శారద కనిపించలేదు. ఆమె మళ్ళీ దూరంగా వెళ్లిపోయిందన్నమాట. నామీద నాకే విసుగుకు, చిరాకు, రోత. కుర్రతరహాగా ప్రవర్తించా నేమోనని నన్ను నేనే విందించుకున్నాను. చివరికి అయిదవరోజు శారద వచ్చింది. ఈసారి నల్లసిల్ల రాలేదు. ఆమె ఒంటరిగా ఉంది. “కూర్చోండి.” సూటిగా ఆమెవైపు చూడకుండా అన్నాను. ఆమె కూర్చుంది. ఏం మాట్లాడాలో తోచలేదు. “ఆరోగ్యం ఎలా ఉంది?” ఆమె అడిగిన ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పలేదు. కన్నార్పకుండా ఆమె నన్నుచూస్తూ న్నట్లుంది. మొండికెర్తనం తెచ్చుకొని అన్నాను. “ఇంత జరిగిన తరవాత మీరు నన్నెందుకు బలికించారు?” ఆమె సమాధానం చెప్పలేదు. వెమ్మడిగా తల వక్కకి తిప్పి ఓరగా చూశాను. “నాకూ మీకూ ఏ సంబంధం ఉందని మీరు ఈ ఉపకారం చేశారు?” ఈసారి కసిగా అడిగాను. “పూర్వం లేకపోయినా ఇప్పుడుంది.” నన్ను జాలిగా చూస్తూ అంది. “ఏమిటది?” అదే ఆవేశంతో అడిగాను. “నువ్వు నా రక్తం పంచుకున్నావ్. ఇక నేను ఏకు అమ్మను . . . రక్తాన్ని పంచి ఇచ్చిన తల్లివి. . .”

“మూడంతస్తుల మేడనుంచి వడిన దెబ్బకన్నా బలంగా తగిలింది ఆమె మాట. ఒక్కసారిగా నా నడకలో ప్రవహిస్తున్న రక్తం పోతెల్లంది. ఉద్రేకంతో నా ప్పాదయం ఉక్కిరిబిక్కిరైంది. ఉప్పెనలా నా కళ్ళ నుంచి పెద్ద ప్రవాహం పొంగింది.

“బహుశా నా కళ్ళనుంచి జారింది ఆమె రక్తమే అయిఉంటుంది!”

శీఘ్రం కళ్ళు తుడుచుకున్నాడు. అంతటితో తన కథ ఆపలేదు. అయినా అతని మాటలు ఐనే స్థితిలో నేను లేను. ★

‘లతాంగి’-

ఫోటో—కె. గోపాలకృష్ణమూర్తి (దాపట్ల)